

عنوان مقاله:

بررسی نسبت تمدن و فناوری رسانه براساس نظریات فلسفه فناوری

محل انتشار:

فصلنامه علمی «آینده پژوهی راهبردی»، دوره 2، شماره 6 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

مجید محمدلو - پژوهشگر دانشگاه عالی دفاع ملی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

نسبت رسانه و تمدن در دو سطح قابل بررسی است؛ در سطح اول تمدن و مفاهیم تمدنی به مثابه تلقی پیامی است که در قالب ظرف رسانه بازنمایی می شوند. جایگاه تمدنی (غالب مقهور) و تعلق یا عدم تعلق فناوری رسانه به خاستگاه های تمدنی، مهم ترین مولفه ها در نوع بازنمایی چنین مفاهیم تمدنی خواهند بود. اما در سطح دیگر، به مطالعه نسبت رسانه به مثابه فناوری و محصولی تمدنی با تمدن و فرهنگی بومی و غیربومی پرداخته می شود. این امر با الهام از چهار نظریه مطرح در باب ماهیت فناوری تبیین می شود؛ نظریات موسوم به ابزارانگاری، جبرگرایی، ذات گرایی و اقتضا گرایی مهم ترین دیدگاه هایی هستند که مسئله جهت داری یا عدم جهت داری فناوری (به طور عام) و فناوری رسانه (به طور خاص) را می کاوند. در بین این دیدگاه ها اگرچه دیدگاه ذات گرایی تبیینی دقیق از فناوری و نحوه ظهور و نمود آن به دست می دهد؛ اما دیدگاه اقتضاگرایانه با تبیین دو نوع اقتضای ذاتی و غیرذاتی برای فناوری به طور عام و فناوری رسانه به طور خاص، رابطه فناوری با فرهنگ و تمدن را امری انعطاف پذیر برمی شمارد.

کلمات کلیدی:

تمدن، فناوری رسانه، فلسفه فناوری، ابزارگرایی، ذات گرایی، اقتضاگرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2065511>

